

UCHWAŁA Nr IV/22/2018
RADY MIEJSKIEJ W ZAKLIKOWIE
Z DNIA 28 GRUDNIA 2018 R.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zaklików na rok 2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 994 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 2137 ze zm.) oraz art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1030 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 1508 ze zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zaklików na rok 2019, stanowiący załącznik do Uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Zaklikowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Zaklikowie

mgr inż. Mirosław Mach

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY ZAKLIKÓW
NA ROK 2019**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 roku poz. 487 z późniejszymi zmianami) oraz art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 poz. 783) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492) – prowadzenie działań związanych z profilaktyką oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii należą do zadań własnych gminy.

Dotychczasowe działania podejmowane przez Gminę Zaklików w obu dziedzinach, niejednokrotnie pokrywające się cele i metody ich realizacji oraz jedno źródło finansowania, jakim są dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, dały podstawę do podjęcia wspólnego dla obydwu zadań Gminnego Programu profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.

Cele i zadania ujęte w niniejszym programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020, z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, Programem Współpracy Gminy Zaklików z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 r. oraz z rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opublikowanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program jest otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać modyfikacji i być wzbogacony o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb. Opisane w nim cele i sposoby ich realizacji mają charakter długofalowy.

Cele Programu.

Cele i zadania określone w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2019 r. dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

Nadrzędnym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu oraz używaniem narkotyków na terenie Gminy Zaklików.

Cele strategiczne w tym zakresie to:

- Ograniczenie rozmiarów szkód związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków na poziomie lokalnym.
- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
- Rozwój i popieranie działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości alkoholu oraz skutkach choroby alkoholowej i używania narkotyków.
- Prowadzenie działalności wychowawczej i zapobiegawczej poprzez realizację skutecznych programów profilaktyki wobec dzieci i młodzieży.
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- Organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
- Organizowanie imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych, integracyjnych, festynów oraz imprez lokalnych, które promują zdrowy styl życia.
- Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
- Kontrola rynku napojów alkoholowych, w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawą podejmowanych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Zaklików są:

- Diagnoza problemów społecznych w gminie Zaklików
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii .
- Wnioski, uwagi, propozycje zgłoszone przez osoby fizyczne i prawne, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii.

Alkoholizm jest negatywnym zjawiskiem, chorobą społeczną, która powoduje:

- szkody występujące u osób nadużywających alkoholu,
- szkody występujące u członków rodzin, w których występują problemy z nadużywaniem alkoholu,
- naruszanie norm prawnych oraz społecznych przez osoby nietrzeźwe.

Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: depresja, niepokój, próby samobójcze, psychozę i halucynozę alkoholową itp.

Alkoholizm to choroba polegająca na utracie kontroli nad spożywaniem alkoholu, co w konsekwencji prowadzi do braku kontroli swojego zachowania. Choroba ta doprowadza do destrukcji życia osoby uzależnionej i jego rodziny. Kosztami alkoholizmu obciążone jest całe

społeczeństwo. Ponadto alkoholizm staje się przyczyną wielu tragedii rodzinnych, których nie można przeliczyć na pieniądze.

Innym podobnie negatywnym i wielce szkodliwym zjawiskiem jest narkomania, której samo pojęcie jest różnie definiowane. Potocznie narkomanią nazywa się pewien styl życia, polegający na mniej lub bardziej niekontrolowanym używaniu substancji psychoaktywnych i preferowaniu ich używania nad inne, akceptowane społecznie sposoby spędzania czasu przeznaczonego na rozrywki, pracę lub naukę.

Według ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii art. 4 pkt. 11 narkomania oznacza – stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych, albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Problem nadużywania substancji uzależniających jest o tyle poważny, że większość osób, które ich używają nie leczy się, a nawet nie zdaje sobie sprawy z tego, jak poważne ma problemy ze zdrowiem. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych rodzi szereg problemów zdrowotnych dla człowieka, ale także jest przyczyną niebagatelnych szkód społecznych.

Dlatego też używanie narkotyków nie może być kwestią społecznie obojętną i należy dokonywać wszelkich starań, aby zjawisko to ograniczyć.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok jest finansowana z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały obowiązki realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowisko Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Ponadto kierowano się również ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o pomocy społecznej, ustawą o działalności pożytku publicznego oraz prawem zamówień publicznych.

Placówki oraz instytucje i organizacje zajmujące się działalnością profilaktyczną i naprawczą.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii - opiniuje, inicjuje i nadzoruje wykonanie Programu. Opiniuje oferty na realizację zadań publicznych oraz kontroluje ich wykonywanie. Przeprowadza rozmowy interwencyjne – motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków. Podejmuje czynności zmierzające do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Opiniuje decyzje o wydaniu zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz o jej cofnięciu w przypadku naruszenia prawa. Prowadzi kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – wsparcie i pomoc finansowa dla osób i rodzin pozostających w trudnych sytuacjach życiowych związanych z problemami uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocą domową. Pomoc ma na celu przezwyciężenie niepowodzeń, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Prowadzenie świetlicy profilaktyczno – środowiskowej. Kierowanie do GKRPA oraz PN wniosków o podjęcie stosownych kroków wobec osób nadużywających alkoholu oraz stosujących przemoc.
- Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w stalowej Woli - orzekanie o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

- Placówki oświatowe – realizacja szkolnych programów profilaktycznych podejmujących tematykę uzależnień zgodnie z wymogami ustawy o systemie oświaty.
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Stalowej Woli - poradnictwo, edukacja i konsultacje specjalistów w zakresie psychoterapii uzależnień. Prowadzenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- Komenda Powiatowa Policji w Stalowej Woli, Posterunek Policji w Zaklikowie - ochrona przed przemocą w rodzinie, egzekwowanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzenie systematycznych kontroli trzeźwości kierowców, interwencji w przypadkach zakłócania porządku publicznego oraz działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej dotyczących problematyki związanej ze zjawiskami patologicznymi. Kierowania do GKRPA oraz PN wniosków o podjęcie stosownych kroków wobec osób nadużywających alkoholu oraz stosujących przemoc. Z udziałem funkcjonariusza policji odbywają się organizowane przez GKRPA oraz PN kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- Instytucje kultury - realizują zadania programu na poziomie lokalnym, wspierają merytorycznie i lokalowo zaplanowane przedsięwzięcia, np. warsztaty, wypoczynek letni czy zimowy.
- organizacje pozarządowe - realizacja działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Inne podmioty, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii(np. parafie, KSM)

Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), które w roku 2019 wynoszą **104.000,00 zł** w tym **4.000,00 zł** na przeciwdziałanie narkomanii.

Środki zaplanowane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ujmują się corocznie w planie budżetowym Gminy Zaklików w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałania Alkoholizmowi, rozdział 85153 – Przeciwdziałanie Narkomanii.

Zadania do realizacji na 2019 rok.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
- Realizacja ponadpodstawowej oferty dla osób uzależnionych w formie dodatkowych zajęć terapeutycznych, np. zapobiegania nawrotom picia, służących dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej, a także wspieranie środowisk samopomocy.
- Kierowanie na specjalistyczne badania (biegły lekarz i psycholog) w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i rodzaju proponowanego leczenia.

- Wnioskowanie przez GKRPA do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, o wgląd sytuację małoletnich dzieci w rodzinach alkoholików, a także powiadamianie prokuratury o występowaniu przemocy.
- Kontynuacja pracy Komisji ds. RPA – podejmowanie decyzji i wniosków dotyczących realizacji wydatków funduszu alkoholowego, kontrola punktów sprzedaży alkoholu, praca w podkomisjach.
- Organizowanie szkoleń i seminariów dla członków Komisji oraz innych osób zainteresowanych w zapobieganiu problemom alkoholowym i narkotykowym.
- Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących problemów alkoholowych i narkomanii broszury, książki, plakaty, ulotki, materiały biurowe, także na potrzeby Komisji.
- Współpraca z Posterunkiem Policji w Zaklikowie w ramach ogólnopolskich akcji profilaktycznych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- Prowadzenie i finansowanie dyżurów przez psychologa dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie a także dla osób z problemami psychicznymi.
- Podejmowanie wspólnych działań profilaktycznych z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy OPS w Zaklikowie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- Realizacja własnych zadań i działań profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich.
- Finansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez zawodowe grupy terapeutów oraz programów profilaktycznych w formie koncertów muzycznych.
- Dofinansowanie jednostek organizacyjnych gminy i innych podmiotów publicznych realizujących własne programy profilaktyczne.
- Edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie problematyki uzależnień, poprzez wykorzystanie wywiadówek szkolnych.
- Przeprowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszących temu zjawisk.
- Organizacja i finansowanie lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich.
- Dofinansowanie letnich imprez wypoczynkowych mających w swym założeniu realizację programów profilaktycznych.
- Prowadzenie działalności na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych formach spędzania czasu wolnego.
- Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnienia i przemocy domowej.
- Dofinansowanie działań i zajęć profilaktycznych organizowanych przez Świetlice Środowiskowo - Profilaktyczne działające na terenie gminy Zaklików.
- Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży - organizacja zajęć pozalekcyjnych z elementami programu profilaktycznego.

Powyższe formy pracy mogą być realizowane w formie zajęć grupowych przez nauczyciela lub wychowawcę w ramach działań statutowych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury. Zakres finansowania powyższych zadań dotyczyć będzie kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, koszty zakupu pomocy, materiałów i sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków, organizowania imprez okolicznościowych wynikających z planu pracy w programie, w tym zakupu nagród i drobnych upominków dla dzieci.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Wspieranie stowarzyszeń, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych i materiałów informacyjno-educacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemami uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.
- Wspieranie organizacji imprez integracyjno - kulturalnych oraz rekreacyjno - sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż napojów alkoholowych.
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.
- Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.
- Zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
- Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych- zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i narkotyków.
- Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie zachowań abstynenckich.
- Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży jak również pomocy osobom uzależnionym.
- Wzrost świadomości mieszkańców gminy o możliwości uzyskania szeroko rozumianego wsparcia.
- Pogłębienie wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,

- Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej,
- Zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagających.
- Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego.
- Zmniejszenie liczby zjawisk patologicznych na terenie naszej gminy.

Sposób kontroli realizacji programu.

- Koordynację realizacji programu prowadzi Burmistrz Zaklikowa.
- Pracownik Urzędu Miejskiego w Zaklikowie, który współpracuje z GKRPA i PN składa Burmistrzowi półroczną i roczną informację z wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w terminach do 31 sierpnia 2019r. oraz do 31 marca 2020 r.
- Stały monitoring programu prowadzony jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

- Każdy z członków Komisji ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniu komisji oraz w pracach co najmniej 1 zespołu problemowego GKRPAiPN. W pracach podkomisji musi uczestniczyć co najmniej 3 członków Komisji.
- Przewodniczący Gminnej Komisji RPAiPN otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 170 złotych brutto (słownie złotych: sto siedemdziesiąt) za jedno posiedzenie Komisji. Do jego zadań należy: nadzorowanie ustawowych zadań Komisji, współpraca z OPS, Policją, Szkołami; prowadzenie zespołu motywującego do leczenia; inicjowanie działań antyalkoholowych i antynarkotykowych na terenie gminy.
- Członkom przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji oraz w podkomisjach w wysokości 120,00 zł brutto (słownie złotych: sto dwadzieścia) za jedno posiedzenie.
- Przewodniczącemu Komisji i członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział z zespołem ds. motywowania do leczenia odwykowego lub zespołem ds. kontroli w wysokości 50,00 zł brutto (słownie złotych: pięćdziesiąt) za jedno posiedzenie.
- Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego.
- Wynagrodzenie jest wypłacane jeden raz w miesiącu, t.j. do 30-go każdego miesiąca.
- Wynagrodzenie nie przysługuje członkom Komisji, którzy są pracownikami Urzędu Miejskiego w Zaklikowie lub jednostek organizacyjnych gminy, jeśli posiedzenie odbywa się w godzinach ich pracy. Jeżeli posiedzenie odbywa się poza godzinami pracy tych członków, wynagrodzenie przysługuje według powyższych zasad.
- Do podróży służbowych członków Komisji stosuje się przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.